

1. Домбик О. М. Економічна суть діяльності підприємств готельно-ресторанного бізнесу / О. М. Домбик // Торгівля, комерція, підприємництво. – 2013. – Випуск 15. – С.64-66.

2. Івашук І. О. Світовий досвід та вітчизняна практика класифікації та стандартизації готельних послуг / І. О. Івашук, І. М. Білецька // Інноваційна економіка. – 2013. – № 1. – С. 174-180.

3. ДСТУ 4269:2003 Послуги туристичні. Класифікація готелів [Електронний ресурс]. – Режим доступу до стандарту: <http://www.ukr-hotels.com/files/File/4269-2003.pdf>.

ПРОБЛЕМИ І ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ТРАНСПОРТУ З УРАХУВАННЯМ ЙОГО ВПЛИВУ НА РОЗВИТОК ТУРИСТСЬКО-РЕКРЕАЦІЙНОГО КОМПЛЕКСУ ОДЕСЬКОГО РЕГІОНУ

Пащенко Р.С.

Науковий керівник – Полчанінова І.Л., канд. екон. наук, доцент

Транспортний та рекреаційний комплекси тісно взаємопов'язані між собою, особливо на півдні України, де функції туризму і відпочинку виражені в значно більшому ступені, ніж в цілому по країні [1]. Існує багато наукових джерел, які висвітлюють економічний взаємозв'язок транспорту та рекреаційної сфери, однак аналіз їх взаємодії розкривається переважно фрагментарно, відповідно до цілей і завдань окремих авторів і фахівців.

Мета роботи – розкрити сучасний стан та проблеми розвитку транспорту Одещини в транспортно-логічній системі півдня України з урахуванням його впливу на туристсько-рекреаційну сферу.

У числі регіонів України за рівнем розвитку рекреаційної сфери провідне місце займає Одеська область. Одна з головних особливостей півдня країни, як головної курортно-рекреаційної зони – це виражена сезонність, яка сприяє значним збільшенням потоку пасажирів в курортний період, що в свою чергу сприяє зростанню навантаження на транспортну інфраструктуру південного регіону. Особливо великий тиск на магістралі здійснює автомобільний транспорт. Посилення автомобільного навантаження за рахунок туристів і відпочиваючих в літній час створює додаткові проблеми на місцевих автомагістралях.

Серед проблем, які стримують оптимальний розвиток туризму і відпочинку в південних регіонах країни, найважливішою є транспортне обслуговування мандрівників, що істотно впливає на своєчасність і заповнюваність закладів відпочинку та оздоровлення, відбиваючись на рекреаційній ємності.

До числа ключових проблем функціонування транспорту Одещини слід віднести:

– невідповідність між рівнями розвитку транспортно-дорожнього комплексу, ефективності та якості його функціонування і зростаючими потребами економіки і населення на транспортні послуги;

– недостатнє логістичне забезпечення вантажоперевезень, практична відсутність великих транспортно-логістичних вузлів, в тому числі в курортних зонах області;

– низька конкурентоспроможність транспортних технологій, ірраціональне застосування наявної інфраструктури (в результаті частка транспортних витрат у собівартості продукції досягає 20%);

– підвищене транспортне навантаження особливо в літню пору. Це створює негативний фон для навколишнього природного середовища, відбивається на здоров'ї і психофізіологічному стані як рекреантів, так і місцевого населення;

– дорожнеча деяких видів транспорту, особливо авіаційного, що стримує доступ для рекреантів з окремих регіонів;

– відносно невисокий рівень транспортного сервісу, особливо залізничного, що також позначається на кількісному потоці туристів і відпочиваючих;

– в період "пікових" навантажень відчувається дефіцит пасажирських місць в залізничних вагонах і автобусах.

Серед транспортних засобів відзначається підвищена частка застарілих автобусів (включаючи імпорتنі), а також маршрутних таксі та автомобілів, що в сукупності з неякісним станом багатьох доріг і їх перевантаженістю веде до підвищеної аварійності [2].

Для реалізації зазначених проблем доцільно вирішити такі завдання:

– створити сучасну регіональну технологічну інфраструктуру товарно-транспортної логістики, включаючи складські комплекси;

– розглянути умови територіального розміщення та розвитку вантажопереробних і накопичувальних терміналів, а також логістичних центрів;

– реконструювати і оснастити сучасним технічним обладнанням митні пропускні пункти і прикордонні переходи для зниження часу огляду і оформлення вантажів і пасажирів [3].

1. Копитко В. І. Напрямки підвищення якості транспортного туризму підприємствами туристичної галузі в рекреаційних регіонах України / В. І. Копитко, Ю. В. Терещак // Вісник економіки транспорту і промисловості. – 2016. – Вип. 53. – С. 75–82.

2. Фрей Л. Основні напрямки удосконалення транспортних послуг для туризму / Л. Фрей, О. Старинець // Збірник наукових праць Черкаського державного технологічного університету. Сер. : Економічні науки. – 2014. – Вип. 36(1.2). – С. 135–139.

3. Шелеметьєва Т. В. Підвищення рівня транспортних послуг як основа ефективного розвитку туризму України / Т. В. Шелеметьєва // Вісник економічної науки України. – 2016. – № 2. – С. 183–189.

КОНЦЕПТУАЛЬНІ МОДЕЛІ АВТОТУРИЗМУ

Полоницька К.В.

Науковий керівник – Полчанінова І.Л., канд. екон. наук, доцент

Україна має ємний туристський потенціал, різноманітні за складом туристські ресурси. Туризм розглядається не просто як рекреаційний компонент суспільної життєдіяльності, але і як джерело доходів державних і місцевих бюджетів, як засіб скорочення рівня безробіття і, в цілому, підвищення якості життя українців [1].

Основними видами транспорту, задіяними при організації туристських переміщень, є повітряний (52%) і автомобільний (40%) транспорт. У свою чергу, за офіційними даними, число українців, які подорожують на власних автомобілях, за останній час зросло більш ніж в 10 разів [2].

Незважаючи на значне зростання кількості досліджень, присвячених автомобільному туризму, проблеми, пов'язані з моделями розвитку автотуризму, що відповідають заданим організаційним і економічним вимогам, залишаються недостатньо вивченими.

Мета роботи – обґрунтувати сутність і концептуальні моделі функціонування автомобільного туризму;

Аналіз теоретико-методологічних підходів вітчизняних і зарубіжних дослідників до автомобільного туризму в результаті показав, що, в масі своїй, автомобільний туризм трактується як популярний вид відпочинку і зв'язується з подорожами людей в країні або місцевості, відмінні від їх постійного місця проживання, в яких основним засобом пересування виступає особистий або орендований автомобіль [3].

На основі існуючих підходів і критеріїв класифікації туризму запропоновано в якості основних критеріїв поділу автомобільного туризму вважати такі ознаки, як «транспортний засіб, що використовується», «географія подорожей», «форма організації».

Беручи за критерій класифікації «тип транспортного засобу», були виділені наступні концептуальні моделі автотуризму:

- модель караванінга (тип транспортного засобу - караван, автопричіп або «будинок на колесах»);
- модель «активний автомобіліст» (тип транспортного засобу - будь-який автомобіль, за допомогою якого можна переміщатися по транспортній мережі);